

Verksamhetsberättelse för Åkersberga Trädgårdssällskap

2016-01-01- 2016-12-31

Åkersberga trädgårdssällskaps syfte är:

Att under trivsamma former öka vårt kunnande om trädgård

Åkersberga trädgårdssällskap är anslutet till Riksförbundet Svensk Trädgård, vilket bl.a. innebär att medlemmarna får tidningen Hemträdgården och fri rådgivning per telefon.

Medlemmar: Vid utgången av år 2016 bestod Åkersberga Trädgårdssällskap av 373 medlemmar, (360, år 2015) samt 104 familjemedlemmar (98, år 2015) boende på samma adress. Medlemsavgiften har varit 300 kronor plus 30 kronor för familjemedlem.

Funktioner

Ordförande	Lennart Froby
Vice ordförande	Lisa Berglund
Kassör	Marianne Åhlén
Sekreterare	Margareta Engardt
Ledamot	Ingalill Tauson
Ledamot	Elisabet Andersson
Suppleant	Margaretha Nilsson
Suppleant	Ulla Eklundh
Valberedning	Elisabeth Schäländer, sammankallande Ulla Ruge
Revisor	Jan Lindell
Revisorssuppleant	Thorgun Andersson

Därtill har alla gruppleddare varit adjungerade till styrelsen.

Styrelsemöten: Styrelsen har under året genomfört 11 protokollförda och ett antal arbetsmöten under det gångna året.

Upplysning och information. Åkersberga Turistinformation i Åkersberga Centrum, Lokaltidningarna Mitt i och Kanalen och "Välkommen till Österåker" med flera har annonserat och skrivit om ÅTS's aktiviteter.

ÅKE STRID erhöll **ÅRETS MILJÖPRIS** av Miljöpartiet i Österåker 2016. Juryns motivering: Åke Strid är en sann naturmänniska. Med djup kunskap och insikt i naturens skönhet och skörhet har han bidragit till ökat intresse för ekologisk odling och trädgård hos många Österåkersbor.

EN ODLINGENS ELDSJÄL och MÅNGA ÅRS MILJÖHJÄLTE

Programaktiviteter / föredrag i Samarrangemang med Vuxenskolan och biblioteket, 2016.

28 jan. **Pelargoner till nytta och nöje.** Anita Österlund, medlem i styrelsen för Svenska Pelargonsällskapet berättade i ord och bild om sin pelargonodling, delade ut odlingsråd och demonstrerade sticklingar, som lottades ut. Till försäljning fanns tillbehör, strilar, etiketter.

17 feb. **Frökväll.** Ingegerd Metz, entusiastisk hemmaodlare, presenterade årets frönyheter och demonstrerade i ord och bild om sina erfarenheter av förkultivering och fortsatt odling.

15 mars **Årsmöte** med förtäring, årsmötesförhandlingar, lotteri i restaurang Solbrännan.

26 april **Vårstart med Växtkraft.** Linda Schilén, trädgårdsmästare och konstnär gav råd om frösådder, de vackraste vårbloomor, hur man kombinerar sommarbloomor, ”sitt genvägs-tänk”. Försäljning av böcker, växtstöd, keramikbloomor och andra trädgårdstillbehör.

28 maj **Vårmarknad i Visningsträdgården.** Prydnadsväxter, tomatplantor, m.m. såldes från trädgården och från ÅTS´s medlemmar. Lotteri, musikunderhållning och glatt umgänge.

12 juni **Barnens dag på Länsmansgården.** En dag full av aktiviteter för barn. Labyrintlek, 100-ruta, schack, ponnyridning i samarrangemang med Konstföreningen, Natursnokarna SNF, Naturskyddsföreningen och Österåkers Biodlarförening.

19 juni **Utflykt till Häverö Prästäng.** Vi firade **De vilda blommornas dag** genom att besöka naturreservatet Häverö prästäng med de större hävdade ängarna i Roslagen. 300-åriga ekar, artrik ängs- och lundflora med majviva och orkidéer. Även fågellivet var rikt och varierat.

2 juli **Rosens dag.** Rosens dag är instiftad av Svenska Rossällskapet, Programmet för odlad mångfald, Gro plantskolor och firas varje år. ÅTS firade Rosens dag genom att inbjuda till guidade visningar bland våra rosenrabatter i Visningsträdgården och presenterade årets ros.

3 juli **Tusen trädgårdar** Ett årligt nationellt arrangemang arrangeras i Sverige i samarbete med Gunnel Carlsons Trädgårdsriket för att öka intresset för trädgårdar. Hela Sverige öppnar sina trädgårdar för allmänheten. Vi deltog i detta genom att Visningsträdgården på Länsmansgården var öppen med guider, som nu hoppas på fler besökare nästa år.

21 aug. **Rosenrot och dårört** i Visningsträdgården. Många växter har under gångna tider använts i medicinskt syfte. Fortfarande förekommer många verksamma beståndsdelar i medicinska preparat från växtriket. Vi odlar många i Örtagården, där Åke Strid var guide.

3 sept. **Höstmarknad** i Visningsträdgården. Sedvanlig skördefest med tillfälle att handla grönsaker, rotfrukter, perenner, snittbloomor. Lotteri, musik och barnaktiviteter.

24-25 sept. **Äpplets dag** på Åkersberga Växtförsäljning. Två dagar tillbringades i äpplets tecken. Äppelutställning. Beredning och torkning av äpplen demonstrerades. Beskrivning av äppelträd i teori och praktik. Sortbestämning av pomolog Görel Näslund.

1 okt. **Svampdag.** Den sedvanliga svamputflykten tillsammans med Österåkers Naturskyddsförening ägde rum trots dålig svampstillgång i skogarna. Åke Strid demonstrerade och berättade om giftiga och ätbara svampar. Härlig promenad med en hel del svampar.

8 nov. **Trädgård i norrsken och midnattssol.** Mariana Mattsson, lappländsk trädgårdsambassadör, skribent i Hemträdgården, mottagare av Gröna Pennpriset lockade oss med ord och bild med stormhatt, fjällsippa och rödkvannen bl.a.

10-11 dec. **Julmarknad.** Försäljning av egentillverkade julkransar, julgrupper, lotteri, glögg. Julgran, eldar utomhus; stort intresse med goda intäkter.

Dessutom anordnades som vanligt dagar för vårstädning, höststädning samt extra arbetsdagar för att hålla trädgården i topp. Många medlemmar hjälptes åt. Flera önskas nästa år.

Medlemmarna tipsades även om olika arrangemang och nyinsatta program, utflykter och demonstrationer med trädgårdstema. Under sommaren anordnades som vanligt besök till närliggande trädgårdar, vilket var mycket populärt. Spontana demonstrationer i Visningsträdgården, t.ex. intressanta odlingar i grönsaksrabatten intresserade många.

Andra uppskattade besök från kommunen och samarbetet med närliggande skolor flöt bra.

Under år 2016 har vi fått arbetshjälp i studiecirkelarna/arbetsgrupperna i Visningsträdgården. Yaghoob, Hassan och Hamed, asylsökande män från Iran, arbetade oförtrutet med bl.a. de tunga arbetsmomenten som att förflytta och lyfta komposthögar mellan olika fack, attackera ogräs i grusgångar, kantskära rabatter, göra blomarrangemang och annat. För att inte tala om den glädje och kunskap de spred bland oss flitiga trädgårdsintresserade i arbetsgrupperna.

Hemsidan börjar ta form och kan nås på www.abts.se eller via Face-book: Åkersberga Trädgårdssällskap Länsmansgården.

Samarbete. Samarrangemangen med Studieförbundet Vuxenskolan har förflutit väl med kulturarrangemang och studiegrupper, för vilka medel har inkommit.

Som tidigare år har vi fortsatt samarbetet med Biblioteket, Åkersberga Växtförsäljning, Österåkers Konstförening och Konsthantverkarna, Österåkers Biodlarförening, Naturskyddsföreningen med Natursnokarna i Länsmansgården och Hembygdsföreningen. Samarbetet har inneburit utbyte av erfarenheter, givit ömsesidiga tips och kunskap samt inneburit gemensamma programpunkter.

Verksamhetsberättelser för Visningsträdgårdens arbetsgrupper 2016:

Barnens trädgård: Under 2016 odlade barn från fyra skolor och en förskola, ett antal av medlemmarnas barn samt natursnokarna (Naturskyddsföreningen) i pallkragar på Länsmansgården. Vi själva odlade i undervisningssyfte våra fyra vanliga sädesslag samt en krage med lin. Sammanlagt har vi nu ett 50-tal pallkragar så det finns fortfarande utrymme för fler odlingssugna barn, ungdomar och familjer. Äppelportalen som växer på bra gav sina första äpplen. Bikupan och stenutställningen har varit välbesökta. Under hösten har vi satsat på att få jordkällaren i ordning. En dörr har snickrats, lyse har installerats och taket har fått sin sedummatta. Syftet med att renovera jordkällaren är att kunna visa barn hur mat förvarades innan det fanns kylskåp.

Nytt för året var att vi tillsammans med övriga föreningar på Länsmansgården att vi i juni arrangerade ”Barnens dag” som blev mycket välbesökt och uppskattad.

Grönsaksgruppen: Vi började i januari med planering och fröbeställning. Under mars månad startade vi förgroning t.ex. tomat, chili. Gurkor och bönor förgröddes också. Den cirkulära odlingsytan gödslades och grävdes. Sådden gjordes under maj och juni. Förgrödda plantor tomat, chili och gurka sattes i krukor i växthuset. Under sommaren rensades ogräs och vattnades. Den rikliga skörden av potatis, morötter, rödbetor och bönor såldes på höstmarkanden liksom gurk-inläggningar, gelé och marmelad.

Örtagården: Örtagårdsguppen hade en inomhusträff för att bestämma vilka fröer som skulle sås. Vi fick 23 olika sorter från Impecta och tillsammans med en del gamla såddes de i Växthuset i april. Plantorna omskolades en månad senare och utplanterades efter ytterligare en månad. Utearbetet startade i början av april med sedvanlig röjning och rensning och senare klippning av isop- och lavendelhäckarna, omplantering av gamla perenner och jordförbättring. Vi fortsatte att ersätta häckarna av isop med lavendel. Några större arbeten var att lavendelrabatten och rabatten mot Antikhuset gjordes om och att 45 st. större, mer informativa skyltar för medicinalväxter gjordes inför den allmänna guidning som gjordes i augusti.

Annuellgruppen: Färgskalan i årets rabatt utgick från tre olika sommarastrar i blandade färger i rosa, lila, blått, mörkrött och vitt. Astrarna var Callistephus chinensis i sorterna Giant Princess, Rainbow och Madeleine. Lite gult fanns också med i en del blommors mitt, vilket gjorde det möjligt att få med några gulblommande blommor också, såsom Cosmos "Xanthos" och Dahlia "Mignon Yellow". I år lämnade vi våra romber och planterade blommorna i 40 cirklar omgivna av en grön matta av persilja. Vi hade ca 200 plantor. Men allteftersom både blommor och persilja växte till sig, tätade allt till sig. Vattning, ogrärensning och skötsel av plantorna var som vanligt avgörande för deras utveckling. Flera hjälpande händer från andra grupper har bistått oss även i år.

Perenngruppen: De första gångerna i april besiktigade vi rabatterna och planerade, vad som behövde göras. Därefter vidtog arbetet med att förbättra jorden med rensning och gödning, innan vi tog itu med att ansa varje planta, som att klippa clematis och annat som blivit spretigt. I maj var det dags att sätta stöd till pionerna och ge dem extra näring. Dammen som anlades förra säsongen behövde ses över med nya växter och rensades. Vi har fortsatt att besöka olika trädgårdar för att få inspiration förutom att lyssna till olika föreläsningar och göra gemensamma studier av trädgårdsböcker.

Rosengruppen: Sedvanligt arbete med ogrärensning, beskärning och gödning av de ca 75st rosorna (ca 40 olika sorter). Extrem torka gjorde att vi fick vattna och rosorna blommade fint denna soliga sommar. Två nya rosor planterades på hösten i den nya delen av rosrabatten: "Westerland", moderna buskrosgruppen, Kordes Tyskland från 1969 och "Jacques Cartier" Portlandros från 1868. Vi gladdes över den "återuppståndna" Klängrosen Venusta pendula, som varit död i flera år nu, är på väg att växa över hela spaljén vid Konst-hantverkstugan.

Dahliagruppen: Trots att gruppen minskat, och även då Dahliaknölarna, så har blomningen varit enastående! Vi har, som tidigare år, övervintrat knölarna svalt, planerat och förberett jorden för att slutligen plantera knölarna och även satt nyinköpta sommardahlior. Under sommaren har vi rensat, bundit upp, luckrat, kantskurit och vattnat! Varje träff avslutades med trevliga kaffestunder tillsammans med de andra grupperna.

Ett stort tack till alla medlemmar för hjälp, inspiration och samverkan under året 2016.

Åkersberga den

Åkersberga Trädgårdssällskap, Lennart Froby